

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.1.141/2010/8. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2011. április 14. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A közúti veszélyeztetés büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Gyulai Városi Bíróság 17.B.79/2010/10. számú ítéletét és a Békés Megyei Bíróság 1.Bf.281/2010/7. számú végzését hatályában fenntartja.

Az eljárás során felmerült 3.000.- (háromezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Gyulai Városi Bíróság a 2010. június 7. napján kihirdetett 17.B.79/2010/10. számú ítéletével a terhelt bűnösségét közúti veszélyeztetés büntetében (Btk. 186. § (1) bekezdés) állapította meg. Ezért őt 80.000.- forint pénzbüntetésre ítélte, és 21.110.- forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

A terhelt és védője által felmentésért bejelentett fellebbezés folytán másodfokon eljáró Békés Megyei Bíróság a 2010. szeptember

29. napján jogerős 1.Bf.281/2010/7. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az ítéleti tényállás lényege szerint a terhelt a cselekmény idején paranoid személyiségzavarban és (rohamokban jelentkező szorongásos zavarban megnyilvánuló) pánik betegségben szenvedett. Ez az állapot nem zárta ki és nem korlátozta abban, hogy cselekménye társadalomra veszélyes következményeit felismerje.

A terhelt és a sértett szomszédok, az egy épületben található lakásaikkal összefüggésben különböző vitáik vannak, egymással haragos viszonyban állnak.

A terhelt a kora reggeli órákban vitába keveredett a sértett édesanyjával. A terhelt a tulajdonát képező személygépkocsit vezette. Meglátta a sértettet, aki a polgármesteri hivatal előtt a kerékpárját jobb kéz felől tolva gyalogosan kívánt az úttesten áthaladni. A terhelt ekkor visszatolatott a parkolóba, majd a sértett irányába indult. Közvetlen közelébe érve gépkocsijával hirtelen fékezett, majd enyhén nekiütközött a sértett által tolt kerékpár hátsó kerekén levő sárhányónak. Az ütközés után a sértett a kerékpár első kerekét kifordította balra. Ekkor a terhelt a járművével kissé hátra tolatott, végül ismét enyhén nekihajtott ezúttal a kerékpár első kerekének.

Személyi sérülés nem történt, a kerékpár első sárvédője kissé elhajolt, a hátsó sárvédő pedig megkarcolódott.

A terhelt szándékosan veszélyeztette a sértett testi épségét.

A bíróság a terhelt terhére rótt a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában írt rendelkezés szándékos megszegését, mert azzal, hogy gépkocsijával két esetben is nekihajtott a sértett által tolt kerékpárnak a sértett testi épségét közvetlenül veszélyeztette.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt nyújtott be a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjára alapított felülvizsgálati indítványt, amelyben korábbi védekezését ismételte meg. Sérelmezte, hogy a terhére rótt bűncselekményben bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor, mert nem állt szándékában a sértett testi épségét veszélyeztetni. Amennyiben a sértett elütése lett volna a célja, akkor a biztosan kórházba került, vagy a helyszínen meghalt volna.

Mindemellett hivatkozott arra is, hogy a sértett és a tanúk vallomása alapján a rendőrség helytelen és egyoldalú eljárást folytatott ellene. Végül a sérelmezett határozatok megváltoztatását és felmentését kérte.

A Legfőbb Ügyészség BF.3345/2010. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartva, az első- és a másodfokú határozat hatályban tartását indítványozta. Álláspontja szerint a terhelt a személy- és

vagyonbiztonság megóvására vonatkozó általános közlekedési szabály (KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjának) szándékos megszegésével a közúti veszélyeztetés bűncselekménye törvényi tényállásában megkívánt közvetlen veszélyhelyzetet létrehozta. Tudata a sértett élete, testi épsége sérelmének reális lehetőségét átfogta, magatartásának lehetséges következményeibe belenyugodott. A felülvizsgálati indítványnak azon felvetésére, amely szerint a terhelt szándéka eleve a sértett testi épségének sértésére irányult volna - utalt a 41/2007.BK. véleményben foglaltakra. Ebben az esetben a terhelt cselekménye nem közlekedési, hanem testi épség elleni bűncselekményt valósítana meg.

A felülvizsgálati eljárás során megtartott nyilvános ülésen a kirendelt védő felszólalásában az indítványt fenntartotta. A tényállásra utalva vitatta, hogy a terhelt elbírált magatartása nyomán a sértett konkrét és közvetlen veszélyhelyzetbe került volna, mert terhére legfeljebb a károkozási szándék róható. A támadott határozatok pedig nem tartalmazzák megállapítást arra nézve, hogy a veszélyhelyzet előidézése - annak feltételezett megléte esetén - a terheltnek akár szándékos, akár gondatlan formában felróható lenne.

A terhelt írásban kérte a nyilvános ülés távollétében történő megtartását.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványt nem találta alaposnak, a Legfőbb Ügyészség álláspontját mindenben osztotta.

A közúti veszélyeztetés bűntettét az követi el, aki a közúti közlekedés szabályainak szándékos megszegésével más vagy mások életét, testi épségét közvetlen veszélynek teszi ki (Btk. 186. § (1) bekezdés). A bűncselekmény elkövetője az a járművezető, aki a közúti közlekedési szabályok hatálya alatt áll, akinek szándéka mind az elkövetési magatartásra (közlekedési szabályok megszegése), mind az eredményre (más vagy mások életének, testi épségének közvetlen veszélyeztetésére) kiterjed.

A felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. § (1) bekezdése alapján kötelezően irányadó tényállás szerint a terhelt gépkocsijával - haragosának megpillantásakor - visszatolatott, majd a járművel felé indult. A gyalogosan kerékpárját toló sértett közvetlen közelében hirtelen fékezett, és enyhén nekiütközött a kerékpár hátsó sárhányójának. A gépkocsival végzett hátramenetet követően pedig a kerékpár kifordított első kerekének is nekihajtott.

Az eljáró bíróságok jogi értékelése megfelel a személy- és vagyonbiztonság megóvását célzó KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában megfogalmazott általános közlekedési szabálynak. a terhelt e közlekedési szabályt szándékosan szegte meg, amikor

gépkocsijával kifejezetten a kerékpárral gyalogosan áthaladó sértett irányába indult, majd közvetlen közelében alkalmazott hirtelen fékezés ellenére enyhén a kerékpárnak ütközött. Ez a járművezetői magatartás nem felel meg annak a járművezetők számára kötelező közlekedési előírásnak, hogy a közlekedésben részt vevő személy köteles úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon, és ne zavarjon.

A sértett testének a járművel történő közvetlen megközelítése, a hirtelen fékezés hanghatása, a kerékpárnak ütközés folytán kialakult erőbehatás miatt számolnia kellett azzal, hogy akár az ijedtség miatt, akár közvetett módon a kerékpárra gyakorolt erőbehatás, akár a fékezés ellenére a sértettnek ütközés miatt testi épsége veszélybe kerül, sőt sérülés is bekövetkezhet.

Veszélyen általában olyan helyzetet kell érteni, amelyből a sérülés bekövetkezése legalábbis valószínű, de nem szükségszerű. A közlekedési bűncselekményeket tekintve a jogelmélet a veszélyhelyzet három formáját különbözteti meg attól függően, hogy a bűncselekmény törvényi tényállása megelégszik a veszély reális, objektív fennállásával (távoli veszély, Btk. 184. §), vagy ettől eltérően már az absztrakt veszély fennállását is megkívánja (Btk. 185. §), illetve meghatározott személyre, helyzetre konkretizált veszély megléte (közvetlen veszély) szükséges (Btk. 186. §). Ez utóbbi eset olyan helyzetet jelent, amikor az élet és a testi épség vagy egészség sérelmének reális veszélye határozott, külsőleg is felismerhető formában egyes személyhez, vagy meghatározott személyhez kapcsolódva jelenik meg.

A Btk. 186. §-ában meghatározott közúti veszélyeztetés büntettének törvényi tényállási eleme a közvetlen veszélyhelyzet, mint eredmény. A törvény szövege semmiféle utalást nem tartalmaz arra vonatkozóan, miszerint a közúton megvalósított szándékos veszélyeztetés esetében a veszélyhelyzeten túli további káros eredményekre az elkövető szándéka kiterjedhetne (limitált veszélyeztetési szándék). A szándékos veszélyeztetés cselekmények elkövetőjének szándéka kizárólag az általa kívánt vagy felismert és elfogadott veszélyhelyzet okozására terjed ki.

Az irányadó tényállás szerint a terhelt gépjárművezetői magatartása nem absztrakt módon, hanem az általánosság köréből kilépve, a sértettre konkretizálódva, a sérülés bekövetkezésének reális veszélyét jelentette. A terhelt tudata mindezt átfogta, és bár a veszélyhelyzet létrejöttét kifejezetten nem kívánta, annak lehetséges következményeibe belenyugodva cselekedett.

Mindemellett a felülvizsgálati indítványában a terhelt olyan elkövetés ellen is védekezik, azt is sérelmezi, amit a tényállás

nem tartalmaz. Amennyiben az elkövetőnek a veszélyhelyzet okozásán túlmenő káros eredményre is kiterjed a szándéka, úgy a ténylegesen létrejött eredményhez képest kell a cselekményt minősíteni. Már nem "veszélyeztető", hanem materiális, "sértő" bűncselekmény valósul meg.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság a terhelt cselekményének büntetőjogi értékelésével egyetértett és elvetette az anyagi jogi érvelését.

A megtámadott határozat hatályban tartása a Be. 426. §-án alapul.

A felülvizsgálat során a kirendelt védő eljárásával felmerült bűnügyi költség viseléséről a Be. 429. § (1) bekezdésének megfelelően rendelkezett.

A Legfelsőbb Bíróság határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja.

Az ismételt indítvány benyújtásával összefüggő tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerint az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság mellőzheti.

Budapest, 2011. április 14.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírószági ügyintéző
Kné